

Asociația RENINCO ROMANIA

Reteaua Nationala de Informare si Cooperare pentru integrarea in comunitate a copiilor si tinerilor cu cerinte educative speciale

Buletin Informativ nr. 33, anul 4, saptamana 21 - 27 noiembrie 2016

Cuprins:

- ✚ Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE) - Ghidul Aplicantului - Schema de Granturi pentru licee
- ✚ Povestea unei profesoare care s-a hotărât să-i facă pe copii să vină cu bucurie la școală
- ✚ „Sistemul educațional românesc reprezintă un risc pentru dezvoltarea emoțională a copiilor noștri”
- ✚ Inteleptul și calatorul

✚ Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE) - Ghidul Aplicantului - Schema de Granturi pentru licee

În baza Acordului de Împrumut nr. 8481-RO semnat la Washington, în 17 aprilie 2015, între Guvernul României și Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (Banca Mondială), în data de 14 octombrie 2015 a intrat în efectivitate Proiectul privind Învățământul Secundar (ROSE), implementat de către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (MENCȘ), prin Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă (UMPFE). Proiectul ROSE, în valoare totală de 200 de milioane de euro, este finanțat integral de BIRD și se va derula pe o perioadă de 7 ani, în intervalul 2015 – 2022.

1.2 Obiectivele și rezultatele așteptate

Proiectul ROSE a fost elaborat luând în considerare principalul obiectiv strategic național al României de asigurare a unei piețe a muncii incluzive și eficiente prin educație și formarea de competențe. Proiectul ROSE face parte din Programul Național al MENCȘ „*Sprijin la bacalaureat, acces la facultate*” și contribuie la strategia MENCȘ de reducere a părăsirii timpurii a școlii în învățământul primar și secundar, la creșterea participării la activități de învățare pe tot parcursul vieții și la îmbunătățirea oportunităților în învățământul terțiar pentru populația României. Aceste eforturi vor fi susținute financiar, în mod complementar, și din fondurile Uniunii Europene aprobate pentru perioada 2014-2020.

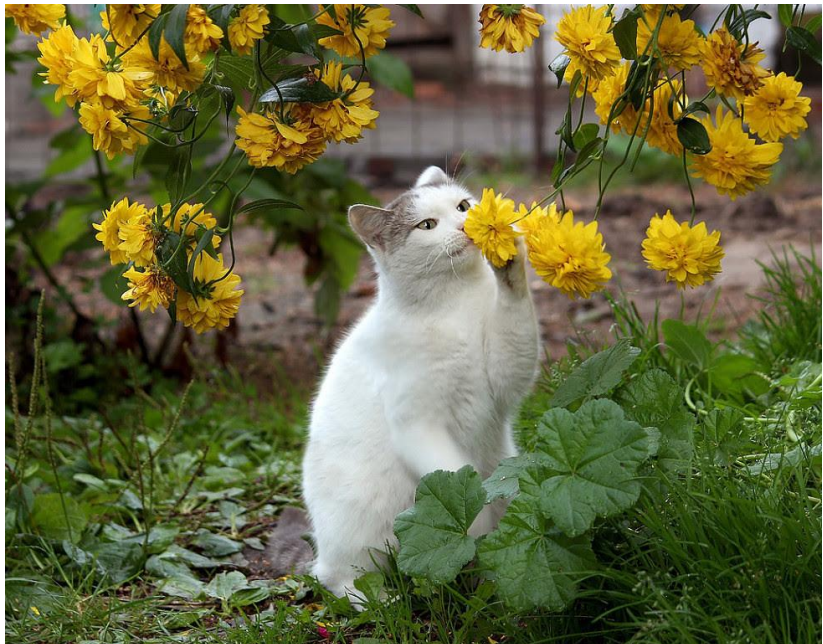
RENINCO - Buletin Informativ nr. 33, anul 4, saptamana 21 - 27 noiembrie 2016

Obiectivele de Dezvoltare ale proiectului ROSE sunt îmbunătățirea tranziției de la liceu la învățământul terțiar și creșterea gradului de retenție în primul an universitar în instituțiile finanțate în cadrul proiectului.

Rezultatele așteptate ale ROSE sunt:

- 1) Reducerea ratei de abandon în clasele terminale din liceele sprijinite în proiect, de la valoarea de referință de 6,5% la ținta finală de 3,5%;
- 2) Reducerea, în școlile sprijinite în proiect, a procentului liceelor cu rate de abandon peste 7%, de la valoarea de referință de 23,1% la ținta finală de 10%;
- 3) Creșterea ratei de absolvire în liceele sprijinite în proiect, de la valoarea de referință de 86,9% la ținta finală de 93%;
- 4) Creșterea ratei de promovare a examenului de bacaluareat în liceele sprijinite în proiect, de la valoarea de referință de 49,6% la ținta finală de 59%;
- 5) Creșterea ratei de retenție în primul an universitar în facultățile sprijinite în proiect, de la valoarea de referință de 82,3% la ținta finală de 84,5%.

Informatii despre Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE) - Ghidul Aplicantului - Schema de Granturi pentru licee gasiti pe site **www.edu.ro**
sursa: <http://www.edu.ro/proiectul-privind-%C3%AEnv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2ntul-secundar-romania-secondary-education-project-%E2%80%93-rose-ghidul>, 18 nov 2016

✚ Povestea unei profesoare care s-a hotărât să-i facă pe copii să vină cu bucurie la școală

Daniela Țepeș: „Elevii înfloresc atunci când le acorzi un pic de atenție. Ceea ce determină motivația pentru învățare este succesul școlar”

În 1987, după ce a absolvit Facultatea de Fizică și a intrat în învățământ, Daniela Țepeș a primit de la colegii de cancelarie lecția de aur despre ceea ce înseamnă să fii un profesor bun: să ai elevi de olimpiadă, să-i porți spre succes la concursurile școlare. Ceea ce presupune să lucrezi cu ei intens: să faci în clasa a șaptea materia de a noua, în clasa a opta materia de a zecea, să le dai multe probleme din culegeri. A avut elevi de olimpiadă, a avut copii care au intrat cu medii mari la facultăți de profil. Era cotate drept un profesor bun. Și totuși, simțea că e ceva care nu se leagă. Într-o zi, un băiat i-a spus ceva care avea să o facă să privească întreg procesul de predare cu alți ochi: „Pentru mine dovada că drumul pe care merg nu era un drum chiar foarte bun înainte a venit undeva prin 2003, când un copil mi-a spus: *Doamnă, am înțeles: matematica este cea mai importantă. Pot să am 10 la matematică, fără să am 10 la fizică, dar nu pot să am 10 la fizică fără să am 10 la matematică.* Pentru că el în momentul acela a realizat că, oricât de mult i-ar plăcea lui fizica, accentul e pus în principal pe probleme, iar problemele cu nivel ridicat de dificultate la fizică, presupun un nivel ridicat de dificultate al aparatului matematic”, își amintește Daniela Țepeș, care predă la Liceul Teoretic Ioan Cotovu din Hârșova.

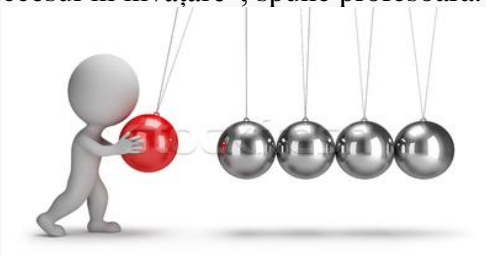
S-a gândit atunci că nu este deloc așa, că fizica este frumoasă, fizica este despre ceea ce este în jurul nostru. Și a început să facă lucrurile altfel.

„Sistemul actual de învățământ creează elevi-mobilă”

„Eu sunt o persoană empatică, îmi place să comunic cu clasa. Eu vreau să simt copilul ăla că participă, că îmi răspunde, nu vreau să vorbesc cu doi elevi din clasă și cu pereții. Cam în direcția asta tindeau să se îndrepte lucrurile centrându-mă pe performanță. În momentul ăla am început să caut mai mult, să citesc mai mult”, povestește aceasta. Pe acest fond de căutare, a intrat, în 2011, în contact cu proiectul de predare a fizicii prin investigație, derulat de echipa de proiect care lucrează acum la Centrul de Evaluare și Analize Educaționale. Este o metodă care îi încurajează pe elevi să își caute singuri răspunsul la întrebări și să devină, astfel, arhitecții propriului proces de învățare. O direcție complet diferită față de felul în care merge în acest moment sistemul de învățământ.

„Din nefericire, sistemul nostru de învățământ, așa cum este el în momentul actual, creează elevi-mobilă. Elevii care sunt în clasă pe post de mobilă. Nimeni nu-i întreabă nimic, ba, mai mult, li se spune: *O să te trec clasa dacă stai cuminte.* Din start, li se pune o etichetă, că elevul ăla nu poate, nu știe, nu are cum. Și atunci copilul ăla e tratat șase ore pe zi pe post de mobilă. Lucrul acesta este extrem de dureros. *Vezi cum înfloresc elevii-mobilă, atunci când le acorzi un pic de atenție. Ceea ce determină la elevi motivația pentru învățare este succesul în învățare*”, spune profesoara. Rezultatele

noii metode de predare aveau să fie spectaculoase.

„Când venea vorba despre elevii olimpici, mă gândeam că nu este meritul meu. În principal este meritul copilului”

În fiecare clasă, existau elevi veniți din medii defavorizate, eternii candidați la note proaste și corigențe. La fizică însă, aceștia aveau un atu pe care nimeni nu știuse vreodată să îl vadă: acela că știau să facă lucruri practice. Atunci când lecțiile începeau cu experimente, acești copii își aminteau că mai văzuseră așa ceva și puteau, în sfârșit, să participe la oră. Așa au gustat din succesul învățării. Iar succesul i-a făcut să depună mai mult efort, chiar și la celelalte materii. Acest lucru le-a adus mai mult succes. „Îi iei de undeva de la nota 2 și, lucrând cu ei prin metoda investigației, îi poți duce la 6 la 7, ceea ce, credeți-mă, este o performanță cel puțin comparabilă cu a obține dintr-un elev care a intrat cu media 10 la liceu, un olimpic internațional. E ceva ce te umple de satisfacție. Când venea vorba despre elevii olimpici, mă gândeam că nu este meritul meu. În principal este meritul copilului, că am găsit un fond bun, și a părinților. Cu acești elevi, lucrurile sunt mult mai profunde și îți da seama că fără tine copilul ăla ar fi rămas la 2. Faptul că ai reușit să-l scoți din carapace, faptul că ai reușit să-i crești stima de sine, te face să ai speranță în viitor”, spune Daniela Țepeș. Pentru ea lucrurile sunt foarte simple: un copil care are doar eșec școlar nu va fi motivat niciodată să iasă din situația de eșec școlar. Gustul victoriei îi poate schimba însă viața în mod autentic, schimbă modul în care se privește pe sine și modul în care îl privesc ceilalți. Schimbă dinamica de grup din clasă, iar colegii lui, care l-au văzut că poate să contribuie la fizică nu-l vor mai lăsa să se întoarcă la stadiul de elev mobilă.

Predarea fizicii printr-o metodă interactivă, îi face pe elevi mult mai interesați și mai motivați. Înainte de ora ei, elevii nici nu mai ies în pauză. După oră, mai că nu o lasă să plece, continuând cu întrebările și lansând ipoteze. Este o imagine care merită toate eforturile din lume. Pentru că eforturile există.

Managementul schimbării. Dificultățile care apar când treci la o nouă metodă de predare

Pentru că începuse să își schimbe abordarea în ceea ce privește predare cu ani buni înainte, pentru Daniela Țepeș trecerea la metoda investigației nu a fost atât de dificilă. Dar ea poate fi. Primul impact este zgomotul care apare în clase, pentru că se lucrează pe mai multe grupe. „Nu mai sunt clasele acelea în care se aude doar musca și vocea profesorului, devin gălăgioase. Când am trecut la această metodă, la început, câte un coleg binevoitor mai băga capul pe ușă și spunea: *Aaa, tu erai cu ei. Credeam că sunt singuri*. Clasele în care se predă fizica prin metoda investigației sunt clase vii”, spunea Daniela Țepeș. A doua provocare ține de timpul mai lung pe care trebuie să îl investești în pregătirea lecției, a materialelor didactice, a experimentelor care să funcționeze la fiecare clasă în parte. Cea de-a treia, de programa stufoasă: procesul în care elevii găsesc singuri propriile răspunsuri este mai lung decât o lecție în care profesorul le-ar da de-a gata informațiile.

„E normal să fie dificil, mai ales atunci când ești învățat să faci lucrurile într-un alt mod. Noi n-am spus oamenilor: *Ce faceți voi nu e bine*. Noi am încercat să îi facem să își dea seama singuri că nu

au satisfacții depline în meseria lor și că începe să devină rutină. Orice om se poate poate duce la serviciu cu bucurie. Într-adevăr, presupune un efort, dar atunci când profesorul conștientizează beneficiile nu se mai pot întoarce la vechiul mod.

Ochișorii ăia ai copiilor, mirarea și bucuria când descoperă câte ceva nu te mai pot lăsa să te întorci înapoi la stilul în care ochii lor nu spun nimic și în care fața lor e asemeni pereților”, spune Daniela Țepes.

Prin programul Fizica Altfel, 1.400 de profesori români au fost pregătiți să predea această materie prin metoda investigației și să le dezvolte copiilor mecanisme eficiente de gândire.

sursa: Romania Pozitiva, blog Cristian Hatu, 11 oct 2016

„Sistemul educațional românesc reprezintă un risc pentru dezvoltarea emoțională a copiilor noștri”

Interviu cu Gabriela Alexandrescu, Salvați Copiii România, consemnat de Raluca Ion, editor Republica

„Sistemul educațional românesc reprezintă un risc pentru dezvoltarea emoțională a copiilor noștri, din mai multe perspective”, spune Gabriela Alexandrescu, director executiv al organizației Salvați Copiii România.

Care sunt, în opinia dvs., principalele probleme care pun în pericol dezvoltarea emoțională a elevilor din sistemul de învățământ românesc?

Sistemul educațional românesc reprezintă un risc pentru dezvoltarea emoțională a copiilor noștri, din mai multe perspective. Elevul român de succes este un bun receptor și reproducător de informație. Atunci când se evaluează progresul și performanța unui elev, nu sunt luate formal în considerare abilitățile sale emoționale și sociale, felul în care, în contextul școlii, el devine din ce în ce mai bun la a-și cunoaște și gestiona emoțiile, la a construi și menține relații sociale, de colaborare cu cei din jur, colegi sau cadre didactice. Neavând formal acest obiectiv de dezvoltare, școala eșuează în a avea grijă de sănătatea emoțională a copiilor.

În al doilea rând, deținem statistici relevante la nivel național, conform cărora 86% dintre elevii români au experimentat cel puțin o situație de umilință publică din partea cadrelor didactice; 33% dintre ei au fost jigniți, iar 7% loviți de către profesorii lor. Critica, expunerea publică umilitoare, evidențierea greșelilor, academice sau de comportament, sunt principalele instrumente pedagogice pe care mulți dintre profesorii români le folosesc în relație cu elevii. Aceste practici educaționale se înscriu în categoria comportamentelor abuzive cu consecințe negative deopotrivă pentru dezvoltarea emoțională și educațională a copiilor.

În al treilea rând, sunt de menționat practicile discriminatorii cărora le cad victime numeroși copii din diferite grupuri vulnerabile – copii de etnie Roma, copii cu tulburări de sănătate mentală, copii ce provin din medii extrem de sărace sau sunt lipsiți de protecția parentală (au unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate sau provin din sistemul de protecție) și care au un impact semnificativ asupra sănătății și echilibrului emoțional.

Școala e departe a fi un loc al toleranței, al diversității și flexibilității, în care copiii sunt sprijiniți să se integreze. Inițiate chiar de către școală sau de către părinții “celorlalți copii”, dar susținute măcar tacit de școală, aceste practici nu doar că afectează profund copiii vulnerabili, dar transmit o lecție

deloc valoroasă celorlați copii care, învață astfel un model negativ de comportament social.

Mai este și violența între elevi.

Există un nivel crescut al violenței între elevi, fie că vorbim de violența spontană, fizică și/sau verbal, sau de bullying (o formă structurată, repetată de violență între copii) cu consecințe negative profunde pentru dezvoltarea socio-emoțională și performanța școlară a copiilor, cu precădere a celor vulnerabili, consecințe ce merg uneori până la refuz școlar și apariția de tulburări de sănătate mintală (ex. depresie, anxietate); de asemenea, se observă o creștere a nivelului de toleranță a copiilor față de diferitele manifestări ale violenței în școală, comunitate și familie, precum și desensibilizarea lor în calitate de martori ai fenomenului violenței.

Care este atitudinea școlilor și liceelor față de fenomenul de bullying?

În ultimii ani, fenomenul violenței în școli a devenit un subiect mai prezent în agenda publică și mai vizibil în mass-media (chiar dacă uneori raportările sunt de natură senzationalistă), iar această vizibilitate corelează și cu creșterea incidentelor de violență în școli raportate către autorități. În anul școlar 2014/2015, un număr de 18 798 de cazuri au fost raportate către Ministerul Educației. Un studiu recent al Salvați Copiii indică date îngrijorătoare despre fenomenul de bullying în școli. Astfel 73% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying, în școala lor, iar 58% dintre copii afirmă că au fost martorii unei situații de bullying în clasa lor. Studiul a indicat și că, din păcate, școlile nu au o abordare comună în cazurile de bullying; unii profesori sunt mai implicați în stoparea comportamentului violent, în timp ce alții rămân pasivi („ceea ce contează este dacă profesorului îi pasă”). Unii copii au menționat că există situații când unii profesori încurajează bullying-ul sau pe agresori (umilind în mod constant unii copii). Niciunul dintre copiii care au participat la interviurile de grup nu au știut de existența unei comisii de combatere a violenței în școala lor. Măsurile de disciplinare sunt în legătură cu evenimente singulare și extrem de severe, cum ar fi un caz de violență fizică repetată extremă sau o acțiune de umilire severă.

Așa cum spuneți și dumneavoastră, în multe situații, fenomenul de bullying pleacă chiar de la catedră. Ce ar trebui făcut ca așa ceva să nu se mai întâmple?

Îmbunătățirea calității educației este în directă relație cu formarea inițială și continuă a profesorilor. Acest lucru presupune: formarea continuă a cadrelor didactice și a consilierilor școlari, schimb de bune practici între profesori, creșterea numărului de profesori de sprijin pentru copiii cu cerințe educaționale speciale; pregătirea cadrelor didactice pentru lucrul cu elevii cu cerințe educaționale speciale și creșterea numărului acestora, examinarea obligatorie a cadrelor didactice prin evaluări

psihologice independente, implementarea unor mecanisme de feedback cel puțin semestriale de la elevi și părinți, în funcție de specificul școlii.

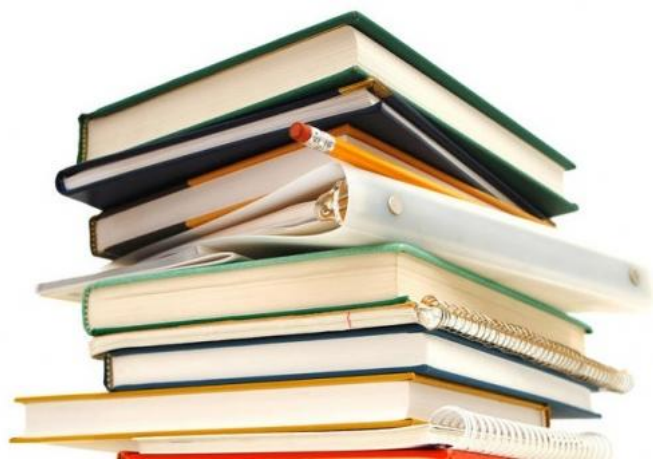
De asemenea, calitatea în educație e condiționată de depolitizarea sistemului de învățământ și stabilirea unor proceduri democratice de alegere a directorilor de școală și a inspectorilor școlari cu participarea cadrelor didactice. În plus, o debirocratizare a activității profesorilor, nevoiți să petreacă, în fiecare lună, zeci de ore cu completarea de documente, ar asigura o mai atentă elaborare și implementare a strategiilor și metodologiilor didactice. Salvați Copiii a asigurat pregătirea cadrelor didactice prin elaborarea de ghiduri și materiale de curs, utilizate în cadrul a sute de sesiuni de pregătire pentru mii de cadre didactice.

În România, copiii au de făcut un volum foarte mare de teme și ajung adesea să muncească mai mult decât adulții. Care sunt efectele acestei practici pe termen lung?

Specialiștii spun că temele pentru acasă au beneficii semnificative doar pentru nivelul liceal și, evident, universitar, contexte în care studiul individual capătă importanță în trasarea sau concretizarea carierei profesionale. Pentru ciclul primar ori gimnazial, numărul mare de teme produce mai degrabă lipsă de interes din partea elevului și non-învățare. În 2015, la Universitatea din Oviedo (Spania), cercetătorii au descoperit că, în cazul elevilor de gimnaziu cărora le-au fost cerute teme care îi solicitau 2-3 ore pe zi, performanțele lor la matematică, fizică ori științele naturii înregistrau regres vizibile.

Pentru elevii români, dificultățile sunt și mai mari, având în vedere că, pe lângă orele dedicate temelor (în medie 3-4 ore zilnic), ei sunt nevoiți să petreacă la școală alte 4-5 ore în ciclul primar, aproximativ 6 ore în gimnaziu și 8 ore la liceu. În acest ritm, dacă un copil dorește să-și facă cu conștiinciozitate temele, practic el nu va mai beneficia de timp pentru joacă, sport, recreere sau desfășurarea altor activități împreună cu familia ori prietenii din cartier.

Un alt efect negativ vizează calitatea relației copil-părinte; implicat adeseori în gestionarea temelor de casă, părintele devine "profesorul de acasă", încă un adult, pe lângă cadrul didactic, care vânează și sancționează greșelile. Nu de puține ori tema de casă este menționată atât de către părinți cât și de către copii ca fiind sursa a numeroase tensiuni între aceștia; epuizați sau pur și simplu nesiguri, părinții ajun să-și pedepsească copiii pentru o temă incomplet sau incorect făcută.

Ce ar fi de făcut atunci?

Conținutul temelor și durata lor sunt esențiale. Alegerea pe care ar trebui să o facă orice cadru didactic nu privește adoptarea unei poziții pro sau contra temelor, ori cantitatea lor, ci mai degrabă calitatea și utilitatea lor în procesul de predare-învățare-evaluare, pentru ca elevul să devină creativ și în mod real implicat/interesat în procesul de învățare. De asemenea, timpul necesar îndeplinirii sarcinilor nu ar trebui să afecteze dreptul copilului la timp liber. Specialiștii recomandă aplicarea regulii celor ”10 minute pentru teme de acasă”, care înseamnă alocarea zilnică de 10 minute în primul an școlar, 20 de minute în al doilea, 30 în al treilea, până la 2 ore în clasa a XXII-a.

Avem din păcate cazuri, cum a fost, nu cu multă vreme în urmă cel al educatoarei de la Vrancea care a fost filmată în timp ce bătea și agresa verbal copii. Cum ar trebui intervenit în astfel de cazuri?

Legea 272/2004 prevede în art. 52 că, în cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise. Este regretabil faptul că, în cazurile de abuz, cadrele didactice nu pot fi suspendate de către Inspectoratul școlar, pe o anumită perioadă, până la pronunțarea unei decizii cu privire la faptele sale (administrative ori judecătorești). Prin îndepărtarea cadrului didactic, copiii ar putea fi protejați împotriva unor potențiale fapte similare, însă drepturile angajatului Ministerului Educației prevalează, injust, în fața drepturilor copilului, încălcându-se flagrant principiul fundamental al interesului superior al copilului. Interveniurile realizate cu educatoarea din Vrancea, după difuzarea filmului, au arătat încă o dată incompatibilitatea sa totală cu profesia de educator și multiplele probleme de personalitate și de înțelegere elementară a responsabilităților sale și a nevoilor preșcolariilor, aspecte care putea convinge pe oricine că locul ei nu e sub nicio formă alături de copii. Salvați Copiii consideră că se impune urmărirea penală a educatoarei pentru infracțiunea de rele tratamente în concurs cu amenințarea și aplicarea măsurii de siguranță a interzicerii exercitării dreptului de a mai profesa cel puțin până la rezolvarea plângerii penale.

Alt gen de situații care ajung în spațiul public sunt cele în care există presiuni pentru ca acei elevi care suferă de tulburări de învățare să fie mutați/dați afară din clasă. Ce ar trebui să știe părinții care cer excluderea de la clasă unui copil cu nevoi speciale, deși acesta a primit acceptul de a fi educat într-un sistem de masă?

Fiecare părinte, cadrul didactic sau instituție școlară, care solicită excluderea de la clasă a unui copil cu cerințe educaționale speciale pentru care s-a emis însă un certificat de orientare către învățământul de masă, se află într-o situație de încălcare a Legii Educației Naționale și ar trebui sancționat în consecință.

Prevederile legale precum și recomandările comunităților științifice și de practicieni în domeniul educației și psihologiei copilului, vizează abordarea dificultăților unui copil cu CES în colectivitate, în clasa de elevi și/sau grupa de preșcolari, respectându-se nevoile, caracteristicile și potențialul fiecărui copil și în acord cu principiile generale care stau la baza organizării și funcționării învățământului: principiul educației globale și individualizate, principiul asigurării integrale a drepturilor copilului, principiul cooperării cu familia și cu comunitatea locală și principiul asigurării respectului față de copil.

Premisele unei abordări reușite țin de pregătirea temeinică a cadrului didactic în psihologia

copilului, psihopedagogie și managementul comportamentului la clasă precum și de prezența obligatorie a psihologului școlar în fiecare unitate de învățământ.

sursa: Republica, 18 noiembrie 2016

✚ **Înțeleptul și călătorul**

Într-o bună zi, un călător trecu pe la un înțelept faimos. Știa de acest înțelept de multă vreme, dar nu fusese niciodată la el acasă. Imediat cum ajunse la poarta acestuia, văzu că nimeni nu-l întâmpină. Pătrunse în micuța casă a înțeleptului și fu uimit să vadă că acesta nu avea altceva decât o odaie plină de cărți.

Până și masa era făcută din câteva cărți mai groase puse una peste alta. Locul de dormit era o simplă rogojina pusă într-un colț mai îndepărtat. Omului nostru nu-i venea să creadă. Nu era posibil ca unul dintre cei mai mari învățați ai lumii să trăiască în asemenea condiții. Cu siguranță era o farsă.

Totuși, privind chipul plin de liniște al înțeleptului, vedea cum coboară pacea în inima sa. Dar, el dorea să știe adevărul. Poate, înțeleptul fusese jefuit; poate, reușea el să facă ceva.

- Fie-mi iertată îndrăzneala, învățătorule, unde-ți este mobila? întrebă omul.
- Dar, a ta unde este? întrebă la rândul-i înțeleptul.
- A mea? Păi, eu sunt doar în trecere pe aici, răspuse călătorul.
- Și eu la fel, zise înțeleptul.

Toti pentru unul, unul pentru toti!